

3.2.3 Hodnocení vzdělávací soustavy z hlediska výsledků vzdělávání

Komplexní hodnocení vzdělávací soustavy vyžaduje promyšlené pokrytí testy v zásadě všech vyučovacích předmětů, snad vyjma výchovných (nikoliv proto, že by nebyly důležité, ale pro obtížnou testovatelnost odpovídajících dovedností). Toto pokrytí je podstatné ze dvou vzájemně souvisejících důvodů: 1) Pokud potřebujeme znát výsledky vzdělávání, je nutné znát je ve všech oblastech, které jsou vymezeny v kurikulárních dokumentech a odpovídá jim výuka ve školách (typicky systém školních předmětů). 2) To, co je předmětem sledování a hodnocení, je školami a učiteli vnímáno jako důležité. Testování tak může mít vliv na vlastní vzdělávací praxi. Pokrytí zkoušek z hlediska let a ročníků školy může odrážet i určité priority sledování, kdy frekvence klíčových předmětů, jako je matematika, český jazyk a cizí jazyk, bývá vyšší než frekvence jiných předmětů.

V projektu NIQES bylo realizováno testování způsobem uvedeným v příkladu 3.5.

Příklad 3.5 Pokrytí předmětů a ročníků a škol testy v projektu NIQES

Uvnitř tabulky jsou vepsány ročníky, kterých se testování týkalo.

Testování NIQES	M	ČJ	CJ (AJ, NJ, FJ)	Člověk a jeho svět	Přírodovědná gramotnost
2012 (celoplošně)	5., 9.	5., 9.	5. (jen AJ), 9.		
2013 (celoplošně)	5., 9.	5., 9.	5., 9.	5., 9.	
2014 (vzorek škol)			8., 2. SOŠ	4.	8.

Vedle těchto reálných projektů testování v rámci NIQES uvádíme dva hypotetické příklady (3.6 a 3.7), které by mohly vést k naplnění cíle komplexního sledování vzdělávací soustavy. Tyto příklady vycházejí z následujících společných předpokladů:

- matematika, český jazyk a cizí jazyk jsou vnímány stále jako nejdůležitější školní předměty (v příkladu 3.7 je cizí jazyk postaven na roveň informačním a komunikačním technologiím, které jsou vnímány jako čtvrtý klíčový předmět),⁴³
- z hlediska přípravy testů by bylo náročné v jeden rok připravit větší počet obsahově různých testů pro více ročníků (v příkladu 3.6 je limit nastaven na maximálně tři předměty ve třech ročnících, v příkladu 3.7 na čtyři předměty ve dvou ročnících).

⁴³ Vyplyvá to z výzkumu názorů veřejnosti realizovaného Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v roce 2008. Výsledky jsou publikovány ve Walterová, E., Černý, K., Greger, D., & Chvál, M. (2010). *Školství – věc (ne)veřejná: Názory veřejnosti na školu a vzdělávání*. Praha: Karolinum. Dále také: Straková, J. (2009). Vzdělávací politika a mezinárodní výzkumy výsledků vzdělávání v ČR. *Orbis Scholae*, 3/2009, s. 103–118.